

Kyrkomusikerns vardag

Planering – administration

”Kyrkomusikerns arbete är som ett isberg: det är bara en tiondel som syns ovanför ytan!”

Det är visserligen en sliten kliché detta, men formuleringen kanske ändå är värd att plockas fram inför Kyrkomusikens år. Det som syns av en kyrkomusikers arbete är *högmässans* musik: orgelspelet och körens deltagande i liturgin, *övriga gudstjänster* och *förrättningar* och veckans *körövningar*. Har betraktaren goda ögon kan han också se den s. k. *fria musikundervisningen*, kanske ser han någon körresa eller ett körläger.

På banken efter tre

Dessvärre, men nödvändigtvis, består inte kyrkomusikerns arbete enbart av musikutövning. Där finns självfallet en stor del musik i förberedelserna för det som ”synes ske”: där finns övandet vid orgeln och pianot, där finns instuderingen av körstycken av olika svårighetsgrad, där finns repertoarletandet och, om tiden räcker, läsandet av facklitteratur och tidskrifter. Där finns emellertid också en stor del arbete som är administratörens och kontoristens.

Den nödvändiga (?) byråkratin

Det arbetet består, särskilt om jag är nyexaminerad och ute på min första tjänst, av att lära mig behärska den administrativa/byråkratiska apparaten. Jag måste således medverka vid fastställandet av min tjänsteinstruktion och sedermera bevaka att denna instruktion och dess timal stämmer med verkligheten. Jag måste i mycket god tid göra upp en budget för det kommande arbetsåret vad gäller kyrkans huvudgudstjänster, musikandakter, körarbete, notanskaffning,

orgelunderhåll m. m. Jag måste därvid något känna till min kyrkoförvaltnings arbetsrutiner och något om driftsbudget, kapitalbudget och litterering. Ofta måste jag lämna ett anslagsäskande i april månad ena året för hela det kommande kalenderåret. Vet jag då i lövsprickningen vad jag skall spela och sjunga i advent och jul året därpå?

Det förväntas också att jag skall övervaka min medelstilleddning när sedan budgeten är fastställd så att jag inte gjort av med anslagen redan i september eller att jag överskrider ramarna. När året är slut skall jag också lämna en skriftlig redogörelse för hela min verksamhet.

Vidgade kontakter

I kyrkomusikerns arbete ligger också kontakter med kolleger i grannförsamlingar och -kontrakt och med den egna kommunens kulturorgan. Samarbete gynnar alla. Landsting, bildningsförbund och privata fonder kanske kan stödja vissa musikprojekt ekonomiskt, kanske kan Rikskonserter, Regionmusiken och Statens Kulturråd bli samarbetspartners.

SKS viktigast

Viktigast bland dessa organisationer är kyrkans eget studieförbund på både lokalnivå och stiftsnivå, SKS (för frikyrkosamfunden FS). Det är viktigt att kyrkomusikern känner till reglerna för studiecirklar, fritidsgrupper, kulturevenemang, projekt, kursverksamhet etc. Det finns information att få hos studieförbundens instruktörer och ledare.

Körverksamheten

I församlingar med stor körverksamhet och livligt musicerande i övrigt tar den administrativa delen av arbetet lång tid. Notmaterialet skall vara klart, program uppgjorda för *när* körerna skall sjunga och *vad* de ska sjunga. Instrumentalister och sångsolister skall engageras, extra repetitioner planeras, vaktmästare vidtalas, stolar, notställ och podier bäras, affischer textas och distribueras, texthäften sammanställas, annonser och notiser till tidningen skrivs, sammanträden med pastor om kommande veckas arbete hållas, brev till körmedlemmarna skickas, kuvert klistras, medlemslistor stencileras, läger och körresor organiseras . . .

Kanske borde rent av varje heltidsanställd kyrkomusiker ha en halvtids sekreterartjänst till sitt förfogande. Då skulle sannolikt församlingen få ut mer klingande musik ur sin kyrkomusiker än om han/hon också skall vara kontorist. Hur var det Susanne Brögger sade: putsa mina fönster kan många människor, men skriva mina böcker kan bara jag.

Nya tankebanor

Denna lilla katalog över kyrkomusikerns arbetsuppgifter kan självfallet inte bli fullständig. Den kan kanske i alla fall ge impulser till de kyrkomusiker som inte redan tänkt i de ovan skisserade banorna att vidga sin horisont. Inte för att komma djupare in i byråkratin, utan naturligtvis för att utföra mer av klingande verksamhet för sin församling.

En annan effekt av dessa tankar kunde kanske också bli, att våra musikhögskolor, folkhögskolor och andra utbildningsanstalter måtte inse vikten av att orientera sina elever, särskilt de som står i begrepp att gå ut i sin första tjänst, om hela den administrativa och byråkratiska apparat de kommer att möta. Denna apparat är säkerligen nödvändig, men kyrkomusikerna skall inte kvävas av den utan behärska den. Och sådant sker med kunskaper. *Exercitium Musices est sensus initii vitae aeternae.*

Lennart Ekholm